

Brüssel, 6. aprill 2022
(OR. fr, en)

7937/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0008(NLE)

EDUC 126
RECH 176
SOC 216
DIGIT 78
ENV 324

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 6986/22

Teema: Nõukogu soovitus, mis käsitleb võimaluste loomist tulemuslikuks Euroopa kõrghariduskoostööks

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas eespool nimetatud soovitus, mis võeti vastu nõukogu 4.–5. aprillil 2022. aasta istungil (haridus, noored, kultuur ja sport)

Nõukogu soovitus, mis käsitleb võimaluste loomist tulemuslikuks Euroopa kõrghariduskoostöök

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 165 ja 166,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

1. Põhjalikum ja tulemuslikum riikidevaheline koostöö kõrgharidussektoris kõikjal Euroopas on oluline, et toetada liidu väärtusi, identiteeti ja demokraatiat, suurendada Euroopa ühiskonna ja majanduse vastupanuvõimet ning ehitada üles kestlik tulevik. Tugevad omavahel seotud kõrgharidusasutused on üks oluline vahend, et toime tulla rohe- ja digipöördega ning rahvastiku vananemisega seotud ja muude oluliste sotsiaal-majanduslike katsumustega teadmiste jagamise ja innovaatiliste lahenduste koosloomise kaudu. Samuti võivad need tagada Euroopa suutlikkuse edendada tehnoloogiapõhist konkurentsivõimet.

2. Võimaluste loomine selleks, et kõrgharidusasutused saaksid arendada välja põhjalikuma, pikaajalise ja tulemusliku riikidevahelise koostöö asutuste tasandil, on tähtis vahend, et muuta kõrgharidusasutused üheskoos tugevamaks ning valmistada üliõpilased, elukestvas õppes osalejad ning teadlased ja töötajad ette tuleviku jaoks globaalses maailmas.
Kõrgharidusasutused kõikjal Euroopas kohanevad kiiresti muutuva maailmaga, kus erialad ja õpikeskkonnad muutuvad kiiresti, näiteks seoses rohe- ja digipöördega. See nõuab uut moodi mõtlemist, uusi lähenemisviise ning uusi struktuure üliõpilaste, töötajate ja teadlaste valdkondadevahelise ja piiriülese koostöö ja liikuvuse jaoks (kusjuures füüsiline liikuvus peab jääma põhivormiks). See uus reaalsus, mida toetab digipööre, hõlmab uusi atraktiivseid haridusvalikuid ning uusi formaate ja võimalusi riikidevaheliseks koostööks ja liikuvuseks – nii füüsiliseks kui ka internetipõhiseks – kõigile õppijatele, sealhulgas vähemate võimalustega või äärealadelt, näiteks äärepoolseimatest piirkondadest pärit isikutele, ning soodustab mitmekesisust õppejõudude, teadlaste ja haridustöötajate seas.
3. Eri kõrgharidusasutuste, sealhulgas ülikoolide, teadusülikoolide, kolledžite, rakenduskõrgkoolide, kõrgemate kutseharidus- ja -õppeasutuste ning kunstikõrgkoolide tugevam koostöö kõikjal ELis on Euroopa haridusruumi ja Euroopa teadusruumi olemuslik aluspõhimõte. Erinevate ja üksteist täiendavate asutuste põhjalikum riikidevaheline koostöö kogu Euroopas suurendab õiglast juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele, koolitusele ja teadustegevusele, edendab teadmiste loomist ja levitamist, hõlbustab suutlikkuse ja taristu jagamist ning suurendab asjaomaste piirkondade ja kogukondade elujõulisust, aidates välja tulla ebasoodsast olukorrast ja kõrvaldada geograafilisi erinevusi. Samuti võib see edendada integreerimist teadusuuringutesse, innovatsiooni ja tööstusökosüsteemidesse. Riikide koostöö aitab ka ära kasutada kõrgharidussektori kui oskuste, pädevuste ja teadmiste edendaja täielikku potentsiaali, näiteks rohe- ja digipöörde jaoks, ning saavutada Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmäärke.

4. Komisjoni teatises Euroopa haridusruumi saavutamise kohta aastaks 2025¹ kutsutakse üles tegema sujuvat ja ambitsioonikat koostööd riikide vahel, hõlbustama ühiste teaduskraadide andmist ning uurima võimalusi anda kõrgharidusasutuste liitudele, näiteks Euroopa ülikoolide liitudele, õiguslik seisund. Nõukogu resolutsioonis, mis käsitleb strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale (2021–2030),² innustatakse tegema põhjalikumalt koostööd, koondama teadmisi ja vahendeid ning looma rohkem võimalusi üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste liikuvuse jaoks, sealhulgas Euroopa ülikoolide algatuse ja Euroopa üliõpilaspileti algatuse täieliku ellurakendamise kaudu. Oma järelustes, milles käsitletakse Euroopa ülikoolide algatust „Kõrghariduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja ühiskonna ühendamine: tee sillutamine Euroopa kõrghariduse uuele mõõtmele“,³ kutsub nõukogu liikmesriike üles kõrvaldama takistused, et luua paremini ühilduvaid kõrgharidussüsteeme, ning uurima võimalust luua ühised Euroopa teaduskraadid. Oma järelustes „Euroopa teadusruumi süvendamine: teadlastele atraktiivsete ja kestlike karjäärivõimaluste ja töötingimuste pakkumine ning ajude ringluse reaalsuseks muutmine“⁴ kutsub nõukogu komisjoni üles toetama liikmesriike poliitikameetmete väljatöötamisel Euroopa kõrgharidusasutuste sujuvaks ja ambitsioonikaks riikidevaheliseks koostööks, eelkõige akadeemilise ja teadlaskarjääri valdkonnas. Komisjoni teatises „Uus Euroopa teadusruum teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks“⁵ ning nõukogu soovitus, mis käsitleb Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti,⁶ kutsutakse üles süvendama koostööd ning tunnistatakse selliste algatuste nagu Euroopa ülikoolide algatus potentsiaali kõrghariduse ümberkujundamisel. Euroopa oskuste tegevuskavas⁷ kutsutakse samuti üles kõrvaldama tõhusa ja põhjalikuma riikidevahelise koostöö takistused.

---

1 COM(2020) 625 final.

2 ELT C 66, 26.2.2021, lk 1.

3 ELT C 221, 10.6.2021, lk 14.

4 9138/21.

5 COM(2020) 628 final.

6 Nõukogu 26. novembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/2122, mis käsitleb Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti (ELT L 431, 2.12.2021, lk 1).

7 COM(2020) 274 final.

5. Euroopa kõrgharidusruumi ministrite Rooma kommünikees ning nõukogu soovituses kõrg- ja keskhariduskvalifikatsioonide ning välismaal läbitud õppeperioodide õpiväljundite automaatse vastastikuse tunnustamise edendamise kohta⁸ kutsutakse üles edendama ja hõlbustama koostööd riikide vahel. Euroopa Parlamendi resolutsioonis „Euroopa haridusruum: ühine terviklik käsitlus“⁹ rõhutatakse vajadust teha rohkem koostööd ning kutsutakse üles kasutama ära Euroopa haridusruumi, Euroopa teadusruumi ja Euroopa kõrgharidusruumi koostoimet.
6. 41 nn Euroopa ülikooli, mida toetab programm „Erasmus+“ ning täiendab teadustegevuse ja innovatsiooni mõõtme osas programm „Horisont 2020“, ja sarnased pikaajalise institutsioonilise koostöö mudelid võimaldavad saada kasulikke kogemusi, testides seejuures tihedama riikidevahelise koostöö mudeleid, millega minnakse kaugemale üksikute kõrgharidusasutuste olemasolevatest strateegiatest ning juhtimise ja koostöö ökosüsteemidest. Need on inspiratsiooniallikas laiemale kõrghariduskogukonnale, innustades tegema süsteemitasandi reforme, hõlbustades samal ajal Euroopa kõrgharidus- ja teaduspoliitika paremat omavahelist koordineerimist.
7. Käesolevas nõukogu soovitusel peetakse nn Euroopa ülikoolide all silmas ülikoole, mida rahastatakse programmi „Erasmus+“ raames ning mille teadusuuringute ja innovatsiooni mõõtme jaoks antakse vajaduse korral lisatoetust raamprogrammist „Horisont 2020“. Mõiste „kõrgharidusasutuste liidud“ tähistab kõiki muid koostöömudeleid, nagu teadmus- ja innovatsioonikogukonnad. Käesoleva nõukogu soovitusel eesmärk on hõlbustada riikidevahelist koostööd kõigi nende Euroopa kõrgharidusasutuste jaoks, mida Euroopa ülikoolide algatuse raames ei toetata.

---

⁸ ELT C 444, 10.12.2018, lk 1.

⁹ P9_TA(2021)0452.

8. Nn Euroopa ülikoolid parandavad riikidevahelise koostöö kvaliteeti asutustevaheliste strategiate kaudu, milles on ühendatud õppimine ja õpetamine, teadusuuringud, innovatsioon ja teadmussiire majandusse ja ühiskonda ning millega edendatakse poliitilisi ja ühiskondlikke muutusi.
9. Kõrgharidusliidud võiksid vabatahtlikkuse alusel kasu saada institutsioonilise koostöö vahenditest, näiteks võiks neil olla õiguslik seisund, mis võimaldab jagada asjakohasel juhul ühiseid rahalisi vahendeid, inimressursse, digitaalseid ja materiaalseid ressursse ning teenuseid, et hallata ühise digitaalse või kombineeritud tegevuse jaoks ülikoolide ühiseid virtuaalseid õppelinnakuid ja koostalitlusvõimelisi platvorme. Selleks et süvendada riikidevahelist koostööd rohe- ja digipöörde tõhusal elluviimisel, tuleb riiklikul, piirkondlikul ja asutuste tasandil veelgi lihtsustada interdistsiplinaarsete moodulite ja ühiste teaduskraadide väljatöötamist ühiselt loodud Euroopa kriteeriumide alusel kooskõlas Bologna protsessi vahenditega. Paindliku ja kaasava liikuvuse hõlbustamine ja Euroopa üliõpilaspileti algatuse kasutamise laiendamine võib suurendada üliõpilaste, õppejõudude, teadlaste ja haridustöötajate võimalusi. Suutlikkuse suurendamiseks ja riikidevahelise koostöö valdkonnas püstitatud kõrgete eesmärkide saavutamiseks on vaja piisavat pikaajalist rahastust.

10. Kõrgharidusasutuste põhjalikum koostöö nõuab probleemide kõikehõlmavat käsitlemist. Riikidevahelise ühise haridustegevuse ja ühiste haridusprogrammide sujuvat väljatöötamist, välist kvaliteeditagamist ja akrediteerimist kõigil tasanditel mõjutavad erinevused välises kvaliteeditagamises; lahknevused kvalifikatsioonide ja välismaal läbitud õppeperioodide automaatses vastastikusel tunnustamises ning Bologna protsessi raames võetud peamiste seonduvate kohustuste täitmises, sealhulgas erinevused kraadistruktuurides; erinevused ühisõppekavade kvaliteedikindluse suhtes kohaldatava Euroopa lähenemise kasutuselevõtmises; erinevused Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) kohaldamises; ning virtuaal- ja kombineeritud õppe osaline tunnustamine. Nende probleemide lahendamine ning Bologna protsessi vahendite täieliku rakendamise tagamine vähendaks halduskoormust, hõlbustaks riikidevahelist koostööd ja edendaks uuendusliku interdistsiplinaarse pedagoogika rakendamist eri riikides.
11. Euroopa riikidevaheline koostöö asutuste tasandil on tugev vahend, mis võimaldab toetada ja edasi arendada ümberkujundamist eesmärgiga luua kõrgharidusasutused, mis on tipptasemel, kaasavad, konkurentsivõimelised, kestlikud ja atraktiivsed ja täidavad kõiki oma missioone (haridus, teadustegevus, innovatsioon ja ühiskonna teenimine), tuues nii kõrgharidussektoris kui ka sellest väljaspool kasu teadmistepõhisele, vastupidavale ja demokraatlikule Euroopale, ning mis peegeldavad euroopalikku elulaadi ja euroopalikke väärtusi. Riikide koostööd tuleb hõlbustada, kehtestades sidusaid Euroopa ja siseriiklikke seadusandlikke meetmeid, rakendades tulemuslikult olemasolevaid Euroopa algatusi ja vahendeid, nagu Euroopa ülikoolide algatus, Bologna protsessi vahendid või Euroopa üliõpilaspileti algatus, ning uurides võimalikke uusi vahendeid. Neid uusi vahendeid võiks arendada etapiviisilise koosloomisel põhineva lähenemisviisi alusel, võimaldades kõrgharidusasutustel luua sidemeid ning teha riigipiiride ja kõrgharidussüsteemide üleselt tulemuslikumat koostööd, et suurendada kogu kõrghariduskogukonna hüvanguks oma sidusust, luues väärtust ühiskonnale,

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL,

pidades täiel määral kinni subsidiaarsuse, institutsioonilise autonoomia ja akadeemilise vabaduse põhimõttest, võttes arvesse oma riigi olusid ja tehes tihedat koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega, teha järgmist.

1. Võimaldada kõrgharidusasutustel uurida koosloomise protsessis institutsioonilise koostöö vahendite, nagu kõrgharidusasutuste liitude, näiteks nn Euroopa ülikoolide võimalik õiguslik seisund, loomise vajalikkust, kasu, riske ja teostatavust, et hõlbustada põhjalikumalt koostööd asjakohasel juhul inim- ja tehniliste ressursside, andmete ning haridus-, teadus- ja innovatsioonisuutlikkuse jagamise kaudu. Võimaldada neil katsetada põhjalikuma koostöö mitmekesiseid võimalusi ning samuti vabatahtlikkuse alusel testida olemasolevaid Euroopa vahendeid, nagu Euroopa territoriaalse koostöö rühmitus (ETKR)¹⁰ või Euroopa majandushuviühing (EMHÜ)¹¹.
2. Innustada vajaduse korral riikidevahelisse koostöösse kaasatud kõrgharidusasutusi koostama ühisõppekavasid ja andma ühiseid teaduskraade ning muuta see nende jaoks lihtsamaks kooskõlas Bologna protsessi vahenditega¹². Sellega seoses ja punktis 12 osutatud uurimistegevuse tulemustele tuginedes uurida ja hõlbustada ühise Euroopa teaduskraadi määrgise andmist. Hiljem võiks toimuda töö sellise võimaliku koosloodud Euroopa kriteeriumidel põhineva ühise kraadi väljatöötamiseks kõigil tasanditel, mida antakse riiklikul, piirkondlikul ja asutuste tasandil kooskõlas riiklike kvalifikatsiooniraamistikega.

---

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta (ELT L 210, 31.7.2006, lk 19).

¹¹ Nõukogu 25. juuli 1985. aasta määrus (EMÜ) nr 2137/85 Euroopa majandushuvigrupi kohta (EÜT L 199, 31.7.1985, lk 1).

¹² Bologna protsessi vahendite hulka kuuluvad Euroopa ainepunktisüsteem (ECTS), akadeemiline õiend, üldised ja riiklikud kvalifikatsiooniraamistikud, Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardid ja suunised (EKKSS), Euroopa lähenemine ühisõppekavade kvaliteedikindlusele, kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa register (EQAR), välise kvaliteeditagamise tulemuste andmebaas (DEQAR). Samuti võib arvesse võtta kõrgharidustunnistuste ja kõrgharidusele juurdepääsu võimaldavate tunnistuste Euroopa regioonis tunnustamise konventsiooni (edaspidi „tunnistuste tunnustamise Lissaboni konventsioon“).

3. Võimaldada kõrgharidusasutustel asjakohasel juhul täiendavalt töötada välja ja viia ellu ühine innovaatiline riikidevaheline haridustegevus, lubades ja julgustades selliste sobivate lähenemisviiside ja meetmete testimist ja rakendamist, mis on seotud järgmisega:
- a) üliõpilaste ja elukestvas õppes osalejate vastuvõtmise ja registreerimise kriteeriumid;
  - b) õppimis- ja õpetamiskeelte kindlaks määramine, austades samas asjakohasel juhul mitmekeelsust;
  - c) e-õppe osakaal kogu pakutavas hariduses; ühisesse haridustegevusse lõimitud üliõpilaste liikuvuse (füüsiline, virtuaalne või kombineeritud) osakaal; praktika, töökohapõhise õppe ning probleemipõhiste ja interdistsiplinaarsete lähenemisviiside osakaal ja korraldus;
  - d) asjakohasel juhul paindlike õppimisvõimaluste, näiteks selliste lühiajaliste õpikogemuste saamise võimaluse pakkumine, mis võivad viia mikrokvalifikatsioonitunnistuseni¹³;
  - e) ainepunktide arvestamise ja ülekandmise eeskirjad ning hindamise läbipaistvus, mis on kooskõlas Euroopa ainepunktisüsteemi (ECTS) kasutusjuhendiga ja mis on riikidevaheliste ühisõppekavade alus, kohaldamata lisaeeskirju või -piiranguid;

---

¹³ „Täieliku kraadiõppe programmide aluspõhimõttest kõrvale kaldumata ning seda kahjustamata võiksid mikrokvalifikatsioonitunnistused aidata laiendada õppimisvõimalusi, et vastata mittetraditsiooniliste õppijate vajadustele ja tööturul uute oskuste nõudlusele“; nõukogu järeldused, milles käsitletakse Euroopa ülikoolide algatust „Kõrghariduse, teadusuuringute, innovatsiooni ja ühiskonna ühendamine: tee sillutamise Euroopa kõrghariduse uuele mõõtmele“ (ELT C 221, 10.6.2021, lk 14).

- f) Euroopa kõrgharidusprogrammide ja/või kõrgharidusasutuste EKKSSile vastavat välist kvaliteeditagamist käsitleva ja kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa registrisse (EQAR) kantud teabe kasutamine automaatse vastastikuse tunnustamise¹⁴ rakendamiseks õpingute jätkamise võimaldamise eesmärgil koostöös riiklike akadeemilise tunnustamise infokeskustega (NARIC keskused);
- g) asjakohasel juhul varasemate õpingute tunnustamise ning mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise võimaldamine, tuginedes läbipaistvatele ja õiglastele kvaliteedinõuetele ning korraldades õppijate asjakohase hindamise, ning selliste õpingute asjaomaste ainepunktide arvestamine;
- h) asjakohasel juhul suurema paindlikkuse võimaldamine ühiste teaduskraadide mudeli kindlaksmääramisel ühiste riikidevaheliste programmide rakendamisel.

4. Toetada liikuvuse lõimimist ühistesse riikidevahelistesse haridusprogrammidesse:

- a) toetada kõrgharidusasutusi, et lõimida liikuvus (füüsiline, virtuaalne või kombineeritud) kõigil tasanditel süstemaatilisemalt ja paindlikumalt nende ühistesse haridusprogrammidesse, võimaldamaks suuremal hulgal üliõpilastel, sealhulgas vähemate võimalustega või äärealadelt, näiteks äärepoolseimatest piirkondadest pärit õppijatel, õppejõududel ja teadlastel saada kasu kõrghariduse valdkonnas tehtava integreeritud koostöö dünaamikast ning edendamaks talentide tasakaalustatud ringlust;

---

¹⁴ Nagu on määratletud nõukogu 26. novembri 2018. aasta soovitusel kõrg- ja keskhariduskvalifikatsioonide ning välismaal läbitud õppeperioodide õpiväljundite automaatse vastastikuse tunnustamise edendamise kohta (ELT C 444, 10.12.2018, lk 1).

- b) toetada mitmepoolsete partnerluste raames liikuvuse haldamise digitaliseerimist, eelkõige mitmepoolsete asutustevaheliste lepingute allkirjastamisega seotud äriprotsesside standardimist ja digitaliseerimist, sealhulgas Euroopa üliõpilaspileti algatuse laiendamise kaudu;
- c) teha asjakohasel juhul tööd, et rakendada õpirände suhtes lähenemisviise, mis on sidusamad, pidades silmas vastuvõtu- ja registreerimis- ning hindamissüsteeme, akadeemilisi kalendreid, õppemaksusüsteeme, kõrgharidustaristule juurdepääsu ja selle kasutamist suvel/koolivaheajal.

5. Aidata säilitada otsesest või kaudset rahalist toetust põhjalikumale riikidevahelisele institutsioonilisele koostööle kõrghariduse valdkonnas, sealhulgas nn Euroopa ülikoolide jaoks:

- a) asjakohasel juhul toetada igat liiki kõrgharidusasutusi nende osalemisel sellises põhjalikus riikidevahelises institutsioonilises koostöös;
- b) asjakohasel juhul edendada ja arendada kõrgharidusasutuste seas kõrgetasemelise riikidevahelise koostöö kultuuri, käsitledes ja soodustades seda riiklikus poliitikas ja prioriteetide püstitamisel;
- c) erinevaid riiklikke rahastamissüsteeme arvesse võttes võtta kasutusele olemasolevad rahastamisallikad piirkondlikul, riiklikul ja ELi tasandil,¹⁵ et võimaluse korral anda toetust programmi „Erasmus+“ toetuse tasemel või täiendada selle programmi toetust, mida täiendatakse sünergilisel viisil programmist „Euroopa horisont“ antava toetusega, et soodustada kõrgharidusasutuste osalemist Euroopa ülikoolide algatuses.

---

¹⁵ Näiteks Euroopa Regionaalarengu Fond Euroopa Sotsiaalfond+, taaste- ja vastupidavusrahastu ning InvestEU fond.

6. Edendada ja kaitsta aluspõhimõtteid, millele tugineb institutsiooniline autonoomia, mis on eeltingimus ühise juhtimiskorra kehtestamiseks põhjalikuma alt üles lähenemisviisil põhineva riikidevahelise koostöö tarvis. Võimaldada kõrgharidusasutustel teha sõltumatuid otsuseid õppeasutuse juhtimise ning rahaliste vahendite, personali ja õppetööga seotud küsimustes ning kaitsta akadeemilist vabadust ja kaasata aktiivselt akadeemiline personal ja üliõpilaste esindajad oma õppeasutusega seotud otsuste tegemisse.
7. Tugevdada vastastikust usaldust ühiste haridusprogrammide välise kvaliteeditagamise ja akrediteerimise ning muud vormi ühiste hariduspakkumiste kaudu, mis on välja töötatud riikidevahelise institutsioonilise koostöö mudelite, sealhulgas nn Euroopa ülikoolide poolt vastavalt Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standarditele ja suunistele (EKKSS):
  - a) liikuda edasi asutusepõhise välise kvaliteeditagamise poole. See võib aidata arendada tõelist institutsioonilist kvaliteedikultuuri, millega kaasneb suurem vastutus ja tänu millele on võimalik muuta süsteemid ühilduvaks kõikjal Euroopas, tuginedes vahenditele ja raamistikele, mis on Euroopa haridusruumis, Euroopa teadusruumis ja Euroopa kõrgharidusruumis juba olemas;
  - b) kaaluda asjakohasel juhul võimalust lubada programme ise akrediteerida, tuginedes institutsioonilisele kvaliteeditagamisele, et suurendada kõrgharidusasutuste vastutust oma tegude eest;

- c) riikides, kus tuginetakse programmpõhisele välisele kvaliteeditagamisele, kaaluda võimalust
- i) lubada ühisõppekavade kvaliteedikindluse suhtes võetud Euroopa lähenemise¹⁶ täielikku rakendamist;
  - ii) tagada, et ühiste riikidevaheliste programmide välist hindamist saab läbi viia üks asutus, mis on registreeritud kõrghariduse kvaliteedi tagamise Euroopa registris (EQAR),¹⁷ ning et tulemusi aktsepteeritakse automaatselt kõigis teistes asjaomastes kõrgharidussüsteemides, kohaldamata riiklike lisanõudeid; ning
  - iii) tagada, et ühiste riikidevaheliste programmide uuesti akrediteerimisel järgitakse EKKSSi ning Euroopa lähenemist¹⁸.

---

¹⁶ Euroopa kõrgharidusruumi ministrite poolt 2015. aasta mais heaks kiidetud lähenemisviisi eesmärk on „*kõrvaldada ühisõppekavade väljatöötamise oluline takistus, kehtestades nende õppekavade jaoks standardid, mis põhinevad Euroopa kõrgharidusruumi kokkulepitud vahenditel, kohaldamata täiendavaid riiklike kriteeriume*“.

¹⁷ Vastavalt Euroopa lähenemisele ühisõppekavade kvaliteedikindlusele peaksid koostööd tegevad kõrgharidusasutused juhul, kui mõne puhul neist on nõutav väline kvaliteeditagamise õppekava tasandil (nt õppekava akrediteerimine või hindamine on kohustuslik), valima sobiva kvaliteeditagamisasutuse EQARis registreeritud asutuste nimekirjast. Kõnealune asutus viib läbi kogu ühisõppekava ühtse hindamise või akrediteerimise. Tulemus tuleb heaks kiita kõigis Euroopa kõrgharidusruumi riikides ning sõltuvalt riiklikust õigusraamistikust peaks välise kvaliteeditagamise otsus jõustuma või seda tuleks tunnustada kõikides riikides, kus õppekava pakutakse. EQAR on Bologna protsessi raames võetud kohustusi täitvate riiklike välise kvaliteeditagamise asutuste ametlik register.

¹⁸ EKKSSi standard 1.10: „*Kõrgkooli suhtes tuleks perioodiliselt läbi viia väline kvaliteeditagamise kooskõlas EKKSSiga.*“ Euroopa lähenemine (9. Perioodilisus): „*Ühisõppekava tuleks korrapäraselt läbi vaadata iga kuue aasta järel, mis tuleks täpsustada avaldatud otsuses*“.

8. Vastavalt vajadusele toetada kooskõlas isikuandmete kaitse üldmäärusega kvaliteetse koostööpõhise virtuaalõppe kui õpetamise, õppimise ja teadustöö osa arengut, et edendada ja hõlbustada kaasavat ja õppijakeskset riikidevahelist koostööd, mis täiendab kontaktõpet, ning eriti, et:
- a) toetada kõrgharidusasutusi põimõppe lahutamatuks osaks olevate rahvusvaheliste koostööpõhise virtuaal- ja e-õppe mudelite väljatöötamisel, sealhulgas pühendunud juhtimise, strateegilise kavandamise, usaldusväärse ja rahvusvahelise pedagoogilise koolituse ja tugiteenuste abil;
  - b) kui kõrgharidusasutused viivad läbi karjäärihindamist, siis vastavalt vajadusele toetada neid selle aja väärtustamisel ja tunnustamisel, mis õppejõud on kulutanud innovaatiliste pedagoogikameetodite ja uuenduslike uurimistavade väljatöötamiseks riikidevahelise koostöö raames;
  - c) toetada institutsioonilise koostöö mudeleid, sealhulgas nn Euroopa ülikoole nende püüdlustes koondada eksperditeadmisi ja ressursse, et arendada ja rakendada ühiseid digistrateegiaid ja ühist koostalitlusvõimelist IT-taristut, näiteks andes vastastikuse juurdepääsu veebipõhistele õpi- ja teaduskeskkondadele, õppehaldussüsteemidele, digiraamatukogudele või laialt avatud e-õppe platvormidele, koolitustele ja tugiteenustele, samuti takistusteta juurdepääsu leitavatele, kättesaadavatele, koostalitlusvõimelistele ja korduskasutatavatele andmetele (FAIR-andmed) ning muudele koostalitlusvõimelistele teenustele;
  - d) toetada avatud lähtekoodiga lahenduste testimist ja katsetamist ühiste probleemide lahendamisel, suurendades sellega kõrgharidussüsteemide koostalitlusvõimet, digivalmidust, andmesuveräänsust ja vastutust.

9. Toetada kõrgharidusasutusi ühise riikidevahelise interdistsiplinaarse haridustegevuse arendamisel kõigil tasanditel (lühike õppetsükkel, bakalaureuseõpe, magistriõpe ja doktoriõpe):
- a) võimaldada ja hõlbustada riikidevaheliste probleemipõhiste lähenemisviiside rakendamist, mille puhul erinevate erialade, kultuuride ja riikide õppijad teevad koostööd teadlaste, ettevõtjate, linnade, piirkondade, vabaühenduste ja kohalike kogukondadega, et leida üleilmsetele ja jagatud probleemidele loovaid ja innovaatilisi lahendusi;
  - b) innustada pakkuma kõigile kvaliteetseid elukestva õppe võimalusi, et hõlbustada oskuste täiendamist ja ümberõpet, keskendudes tööturu valdkondadele, kus nõudlus on kõige suurem, aidates seeläbi kaasa nende isiklikule ja kutsealasele arengule.
10. Innustada kõrgharidusasutusi kaasama üliõpilasi, õppejõude, teadlasi ja töötajaid kõrgharidusasutuste vahel tehtava riikidevahelise koostöö struktuuride juhtimisse, võttes samal ajal arvesse akadeemilise omavalitsuse olemasolevaid demokraatlikke elemente, ning eelkõige
- a) julgustada kõrgharidusasutusi võtma oma juhtimisstruktuurides arvesse õppijate ja töötajate üha erinevamat tausta ning erinevaid töö- ja hariduskogemusi koosõlas kaasamise ja võrdõiguslikkuse põhimõttega;
  - b) toetada suutlikkuse suurendamist, et tagada tugev ja tõhus juhtimine kui tervikliku riikidevahelise institutsioonilise koostöö oluline edendaja;

- c) edendada soolist tasakaalu juhtimisstruktuuride kõigil tasanditel;
- d) luua võimalused vastastikuseks õppimiseks, et soodustada ja toetada algatusi, mille raames kõrgharidusasutused saavad jagada kogemusi ning vastastikku õppida ja teadmisi vahetada.

Liikmesriikidel soovitatakse rakendada käesolevat soovitus võimalikult kiiresti. Neil palutakse esitada komisjonile [*lisada kuupäev: 12 kuud pärast nõukogus vastuvõtmist*] vastavad meetmed, mis võetakse asjakohasel tasandil, et toetada käesoleva soovituse eesmärke kui olulisi samme Euroopa haridusruumi väljakujundamiseks 2025. aastaks.

KUTSUB KOMISJONI ÜLES:

pidades täiel määral kinni subsidiaarsuse, institutsioonilise autonoomia ja akadeemilise vabaduse põhimõttest, võttes arvesse oma riigi olusid ja tehes tihedat koostööd liikmesriikide ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega, tegema järgmist.

11. Samaaegselt käimasolevate uuringute ja muude ettevalmistuste analüüsimisega toetama liikmesriike ja kõrgharidusasutusi olemasolevate Euroopa vahendite kasutamise testimisel alates 2022. aastast, mis on samm süvendatud, pikaajalise ja paindliku riikidevahelist koostöö hõlbustamise suunas, ning vajaduse uurimisel institutsioonilise koostöö vahendite, näiteks kõrgharidusasutuste liitude võimaliku õigusliku seisundi järele ja nende teostatavuse analüüsimisel. Sellised vabatahtlikkuse alusel kasutatavad vahendid peaksid asjakohasel juhul lihtsustama suutlikkuse ja andmete jagamist, töötajate vahetamist ja ühisõppekavade rakendamist, et anda kõrgharidusasutuste liidu tasandil ühiseid teaduskraade, sealhulgas koosloodud Euroopa kriteeriumidel põhinev ühine teaduskraad.

Andma ettevalmistava töö ja programmi „Erasmus+“ katseprojektide tulemustele tuginedes nõukogule igas etapis aru edasise otsuse tegemiseks.

12. Uurima tihedas koostöös liikmesriikide, kõrgharidusasutuste, üliõpilasorganisatsioonide ja sidusrühmadega võimalusi ja vajalikke samme sellise võimaliku koosloodud Euroopa kriteeriumidel põhineva ühise teaduskraadi väljatöötamiseks. Kõnealune teaduskraad, mis antakse vabatahtlikkuse alusel näiteks riiklikul, piirkondlikul või asutuste tasandil, kinnitaks õpitulemusi, mis on saavutatud riikidevahelise koostöö raames, „ühendades õpingud mitmes ELi riigis“,¹⁹ näiteks nn Euroopa ülikoolides pakutavad õpingud. Seda peaks olema lihtne välja anda, registreerida, jagada, kontrollida ja autentida ning seda tuleks tunnustada kõikjal ELis. See tugineb Bologna protsessi vahenditele ja edendab nende rakendamist liikmesriikides:
  - a) viima 2022. aastal läbi katseprojekti ühise Euroopa teaduskraadi märgise andmise Euroopa kriteeriumide väljatöötamise ja rakendamise kohta programmi „Erasmus+“ raames. Selline märgis antakse välja täiendava kvalifikatsiooni tõendava tunnistusena üliõpilastele, kes on läbinud mitme riigi kõrgharidusasutuste vahelise koostöö raames pakutava ühisõppekava;
  - b) andma kõnealuse ettevalmistava töö tulemuste põhjal nõukogule edasise otsuse tegemiseks aru igas etapis võimaliku koosloodud Euroopa kriteeriumidel põhineva ühise teaduskraadi väljatöötamiseks kooskõlas Bologna protsessi vahenditega.

---

¹⁹ Euroopa Ülemkogu 14. detsembri 2017. aasta järeldused (EUCO 19/1/17 REV 1).

13. Jätkama alt üles lähenemisviisi alusel Euroopa ülikoolide algatuse edasiarendamist programmi „Erasmus+“ kaudu, tuginedes esimesi liite käsitleva vahekokkuvõtte peamistele tulemustele. Tagama alates 2022. aastast konkurentsipõhise ja kvalitatiivse konkursikutse tulemusel kestliku rahastamise edukatele olemasolevatele nn Euroopa ülikoolidele ning võimaldama luua uusi, tuginedes geograafilise tasakaalu, kaasatuse, kõrge kvaliteedi ja tiptaseme põhimõtetele. Testima 2024. aastaks koostoimet programmiga „Euroopa horisont“ teadusuuringute ja innovatsiooni mõõtme osas ning võimaluse korral muude ELi programmidega nende õiguslike aluste piires. Kasutama mitmeaastase finantsraamistiku programmide vahehindamist, et kaaluda viise, kuidas võimaldada võimalikke uuenduslikke lähenemisviise ELi rahastamisallikate paremaks ühiseks kasutuselevõtuks, kasutades ära võimalikku koostoimet piirkondlike ja riiklike fondidega.
14. Toetama tihedas koostöös liikmesriikidega Euroopa üliõpilaspileti algatuse laiendamist, eelkõige mitut allkirja andjat ja andmevahetust hõlmavate protsesside digitaliseerimist, et vähendada halduskoormust, mis on seotud kõrgharidusasutuste riikidevahelisse partnerlusse lõimitud üliõpilaste ja töötajate liikuvuse ja vahetuse haldamisega.

15. Esitama 2022. aasta keskpaigaks põhjaliku tegevuskava, mis sisaldab peamiseid vahe-eesmärke ja kaasatud eksperdirühmi, et kavandada uusi vahendeid koos liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega. Tegevuskava tuleks korrapäraselt ajakohastada.

Komisjoni kutsutakse üles koostöös liikmesriikidega ja pärast konsulteerimist asjaomaste sidusrühmadega analüüsima ja hindama edusamme, mida on tehtud käesoleva soovitusel rakendamisel, ning selle kasutamist töös, mida tehakse eesmärgiga rakendada strateegilist raamistikku üleeuroopaliseks koostööks hariduse ja koolituse alal, et liikuda Euroopa haridusruumi loomise suunas ja kaugemale, samuti esitama nõukogule aruande viie aasta jooksul pärast soovitusel vastuvõtmise kuupäeva.

Luxembourgis,

Nõukogu nimel
eesistuja
